

COMPORTAREA ASIMPTOTICĂ A SOLUȚIILOR UNEI CLASE
 DE SISTEME NELINIARE HIPERBOLICE

Rodica LUCA-TUDORACHE

Abstract. In this paper we study the asymptotic behaviour of the solutions to a class of hyperbolic systems which occur in integrated circuits modelling.

In această lucrare vom studia comportarea asimptotică a soluțiilor sistemului hiperbolic:

$$(S) \quad \begin{cases} \frac{\partial i}{\partial t} + \sum_{k=0}^n a_k(x) \frac{\partial^k v}{\partial x^k} + \alpha(x, i) = f(t, x) \\ \frac{\partial v}{\partial t} - \sum_{k=0}^n (-1)^k \frac{\partial^k}{\partial x^k} (a_k(x) i) + \beta(x, v) = g(t, x), \quad 0 < x < 1, t > 0 \end{cases}$$

cu condiția la limită:

$$(BC) \quad \begin{bmatrix} \text{col}((L_1 i)(t, 0), -(L_1 i)(t, 1), \dots, (L_n i)(t, 0), -(L_n i)(t, 1)) \\ S(\text{col}(\frac{dw_1}{dt}(t), \dots, \frac{dw_m}{dt}(t))) \end{bmatrix} \in \\ \in {}^{-G} \begin{bmatrix} \text{col}(v(t, 0), v(t, 1), \dots, \frac{\partial^{n-1} v}{\partial x^{n-1}}(t, 0), \frac{\partial^{n-1} v}{\partial x^{n-1}}(t, 1)) \\ \text{col}(w_1(t), \dots, w_m(t)) \end{bmatrix}, \quad t > 0$$

și condițiile inițiale:

$$(IC) \quad \begin{cases} i(0, x) = i_0(x), \quad v(0, x) = v_0(x), \quad 0 < x < 1 \\ w_j(0) = w_{j0}, \quad j = \overline{1, m}, \end{cases}$$

unde $L_j i = \sum_{k=j}^n (-1)^{k-j} \frac{\partial^{k-j}}{\partial x^{k-j}} (a_k(x) i)$, $j = \overline{1, n}$, (n natural ≥ 1).

Introducem următoarele ipoteze:

(H.1) Funcțiile $a_k \in W^{k, \infty}(0, 1)$, $k = \overline{0, n}$, $a_n(x) \neq 0$, $\forall x \in [0, 1]$.

(H.2) Funcțiile $x \rightarrow \alpha(x, p)$ și $x \rightarrow \beta(x, p) \in L^2(0, 1)$, $\forall p \in \mathbb{R}$, iar funcțiile $p \rightarrow \alpha(x, p)$ și $p \rightarrow \beta(x, p)$ sînt continue și nedescrescătoare de la \mathbb{R} la \mathbb{R} , a.p.t. $x \in (0, 1)$.

- (H.3) Operatorul $G : D(G) \subset \mathbb{R}^{2n+m} \rightarrow \mathcal{P}(\mathbb{R}^{2n+m})$ este maximal monoton și se descompune în $G = \begin{bmatrix} G_{11} & G_{12} \\ G_{21} & G_{22} \end{bmatrix}$, unde $G_{11} : D(G_{11}) \subset \mathbb{R}^{2n} \rightarrow \mathcal{P}(\mathbb{R}^{2n})$,
 $G_{12} : D(G_{12}) \subset \mathbb{R}^m \rightarrow \mathcal{P}(\mathbb{R}^{2n})$, $G_{21} : D(G_{21}) \subset \mathbb{R}^{2n} \rightarrow \mathcal{P}(\mathbb{R}^m)$,
 $G_{22} : D(G_{22}) \subset \mathbb{R}^m \rightarrow \mathcal{P}(\mathbb{R}^m)$.
- (H.4) $S = \text{diag}(s_1, \dots, s_m)$ cu $s_j > 0$, $j = \overline{1, m}$.

Introducem în continuare spațiile: $X = (L^2(0,1))^2$, \mathbb{R}^m și $Y = X \times \mathbb{R}^m$ cu produsele scalare corespunzătoare:

$$\langle f, g \rangle_X = \int_0^1 f_1 \cdot g_1 \, dx + \int_0^1 f_2 \cdot g_2 \, dx, \quad f = \begin{pmatrix} f_1 \\ f_2 \end{pmatrix}, \quad g = \begin{pmatrix} g_1 \\ g_2 \end{pmatrix} \in X,$$

$$\langle x, y \rangle_S = \sum_{i=1}^m s_i x_i y_i, \quad x, y \in \mathbb{R}^m,$$

$$\langle \begin{pmatrix} f \\ x \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} g \\ y \end{pmatrix} \rangle_Y = \langle f, g \rangle_X + \langle x, y \rangle_S, \quad \begin{pmatrix} f \\ x \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} g \\ y \end{pmatrix} \in Y.$$

Definim operatorul $\mathcal{A} : D(\mathcal{A}) \subset Y \rightarrow Y$, $D(\mathcal{A}) = \left\{ \begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} \in Y; i, v \in H^1(0,1); w \in \mathbb{R}^m, \begin{pmatrix} \mathcal{J}_0^+ v \\ w \end{pmatrix} \in D(G), \mathcal{J}_1^+ i \in -G_{11}(\mathcal{J}_0^+ v) - G_{12}(w) \right\}$ cu $\mathcal{J}_0^+ v = \text{col}(v(0), v(1), \dots, v^{(n-1)}(0), v^{(n-1)}(1))$, $\mathcal{J}_1^+ i = \text{col}((L_1 i)(0), -(L_1 i)(1), \dots, (L_n i)(0), -(L_n i)(1))$ și $L_j i = \sum_{k=j}^n (-1)^{k-j} (a_k i)^{(k-j)}$, $j = \overline{1, n}$,

$$\mathcal{A} \begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \sum_{k=0}^n a_k v^{(k)} \\ - \sum_{k=0}^n (-1)^k (a_k i)^{(k)} \\ S^{-1} G_{21}(\mathcal{J}_0^+ v) + S^{-1} G_{22}(w) \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} \in D(\mathcal{A}).$$

Dacă notăm cu $Tv := \sum_{k=0}^n a_k v^{(k)}$, atunci operatorul \mathcal{A} se poate exprima mai simplu, astfel:

$$\mathcal{A} \begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} Tv \\ -T^* i \\ S^{-1} G_{21}(\mathcal{J}_0^+ v) + S^{-1} G_{22}(w) \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} \in D(\mathcal{A}),$$

unde T^* este adjunctul operatorului T .

De asemenea, introducem operatorul $\mathcal{B} : D(\mathcal{B}) \subset Y \rightarrow Y$, $\mathcal{B} \begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \alpha(\cdot, i) \\ \beta(\cdot, v) \\ 0 \end{pmatrix}$, $\begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} \in D(\mathcal{B})$, $D(\mathcal{B}) = \left\{ \begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} \in Y; \mathcal{B} \begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} \in Y \right\}$.

Observație. În ipotezele (H.1)-(H.4) mulțimea $D(\mathcal{A}) \neq \emptyset$ și $D(\mathcal{A}) \subset D(\mathcal{B})$.

Lema 1. În ipotezele (H.1), (H.3) și (H.4) operatorul \mathcal{A} este maximal monoton.

Lema 2. In ipotezele (H.1)-(H.4) operatorul $\mathcal{A} + \mathcal{B}$ este maximal monoton.

Teorema 1. (a) Presupunem ipotezele (H.1)-(H.4) indeplinite. Dacă $\begin{pmatrix} i \\ v_0 \\ w_0 \end{pmatrix} \in D(\mathcal{A})$, iar $f, g \in L^1(0, T; L^2(0, 1))$ ($T > 0$ fixat) atunci problema (S), (BC), (IC) are o soluție slabă unică $\begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} \in C([0, T]; Y)$, ($w_0 = \text{col}(w_{10}, \dots, w_{m0})$).

(b) Presupunem ipotezele (H.1)-(H.4) indeplinite. Dacă $\begin{pmatrix} i \\ v_0 \\ w_0 \end{pmatrix} \in D(\mathcal{A})$, iar $f, g \in W^{1,1}(0, T; L^2(0, 1))$ atunci problema (S), (BC), (IC) are o soluție tare unică $\begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} \in W^{1,\infty}(0, T; Y)$. In plus:

$$i, v \in L^\infty(0, T; H^n(0, 1)); \text{ deci } \frac{\partial^r i}{\partial x^r}, \frac{\partial^r v}{\partial x^r} \in L^\infty((0, T) \times (0, 1)), r = \overline{0, n-1}.$$

Pentru demonstrația Teoremei 1, vezi [4].

Lema 3. Presupunem ipotezele (H.1)-(H.4) indeplinite. Atunci pentru $\forall \lambda > 0$ operatorul $(I + \lambda(\mathcal{A} + \mathcal{B}))^{-1}$ duce submulțimile mărginite din spațiul Y în submulțimi mărginite din spațiul $(H^n(0, 1))^2 \times \mathbb{R}^m$, deci operatorul $(I + \lambda(\mathcal{A} + \mathcal{B}))^{-1}$ este compact în spațiul Y .

Demonstrația Lemei 3 este asemănătoare cu cea a Lemei 3 din [3].

Să introducem acum următoarele ipoteze suplimentare:

(H.5) Există cel puțin o soluție $\begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} \in D(\mathcal{A})$ a ecuației:

$$(1) \quad \mathcal{A} \begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} + \mathcal{B} \begin{pmatrix} i \\ v \\ w \end{pmatrix} = 0.$$

(H.6)' (i) Pentru aproape toți $x \in (0, 1)$, $\alpha(x, \cdot)$ este strict crescătoare.

(ii) G are proprietatea:

(P) $G(\text{col}(x_1, x_2, \dots, x_{2n}, x_{2n+1}, \dots, x_{2n+m})) \cap G(\text{col}(y_1, y_2, \dots, y_{2n}, y_{2n+1}, \dots, y_{2n+m})) \neq \emptyset \implies x_{2i} = y_{2i}, i = \overline{1, n}$ sau $x_{2i-1} = y_{2i-1}, i = \overline{1, n}$.

(iii) Dacă $x, y \in D(G)$, $x = (x^a, x^b) \in \mathbb{R}^{2n} \times \mathbb{R}^m$, $y = (y^a, y^b) \in \mathbb{R}^{2n} \times \mathbb{R}^m$ cu $x^b \neq y^b$ și $w_1 \in G(x)$, $w_2 \in G(y)$, atunci:

$$\langle w_1 - w_2, x - y \rangle_{\mathbb{R}^{2n+m}} > 0.$$

și

(H.6)'' (i) Pentru aproape toți $x \in (0, 1)$, $\beta(x, \cdot)$ este strict crescătoare.

(ii) G^{-1} are proprietatea (P).

(iii) Proprietatea (iii) de la (H.6)'.

Teorema 2. Presupunem ipotezele (H.1)-(H.6)' sau (H.1)-(H.6)'' satisfă-

cute, iar $\begin{pmatrix} i_0 \\ v_0 \\ w_0 \end{pmatrix} \in \overline{D(\mathcal{A})}$, $f, g \in L^1(\mathbb{R}_+; L^2(0,1))$. Fie $\begin{pmatrix} i(t, \cdot) \\ v(t, \cdot) \\ w(t) \end{pmatrix}$ soluția corespunzătoare (slabă) a problemei (S), (BC), (IC). Atunci soluția ecuației (1) este unică, s-o notăm cu $\begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix}$ și

$$(2) \quad \begin{pmatrix} i(t, \cdot) \\ v(t, \cdot) \\ w(t) \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix}, \text{ pentru } t \rightarrow \infty, \text{ în } Y.$$

Dacă, în plus, $\begin{pmatrix} i_0 \\ v_0 \\ w_0 \end{pmatrix} \in D(\mathcal{A})$, iar $f, g \in W^{1,1}(\mathbb{R}_+; L^2(0,1))$, atunci:

$$(3) \quad \frac{\partial^j i}{\partial x^j}(t, \cdot) \rightarrow p^{(j)}, \quad \frac{\partial^j v}{\partial x^j}(t, \cdot) \rightarrow q^{(j)}, \text{ pentru } t \rightarrow \infty, \\ \text{în } C([0,1]), \quad j = \overline{0, n-1}.$$

Demonstrație. (schită) Presupunem fără a restrânge generalitatea problemei că operatorii G și \mathcal{A} sînt univoci. Conform unei teoreme de comparație (vezi [5], p.77) putem presupune că $f \equiv 0$ și $g \equiv 0$. Folosind Lema 3 și Propoziția 2.5 din [5], p.108 rezultă că orbita:

$$\mathcal{S} \left(\begin{pmatrix} i_0 \\ v_0 \\ w_0 \end{pmatrix} \right) = \left\{ S(t) \begin{pmatrix} i_0 \\ v_0 \\ w_0 \end{pmatrix} ; t \geq 0 \right\}$$

este relativ compactă în spațiul Y , unde $\{S(t); t \geq 0\}$ este semigrupul generat de operatorul $-(\mathcal{A} + \mathcal{B})$. Notăm cu F mulțimea punctelor fixe ale semigrupului $S(t)$, adică $F = (\mathcal{A} + \mathcal{B})^{-1}(0)$. Conform ipotezei (H.5), $F \neq \emptyset$. Vom demonstra că F are un singur element.

Pentru aceasta, fie $\begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \bar{p} \\ \bar{q} \\ \bar{r} \end{pmatrix} \in F$. Avem:

$$\langle (\mathcal{A} + \mathcal{B}) \begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix} - (\mathcal{A} + \mathcal{B}) \begin{pmatrix} \bar{p} \\ \bar{q} \\ \bar{r} \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} p - \bar{p} \\ q - \bar{q} \\ r - \bar{r} \end{pmatrix} \rangle_Y = 0.$$

Din definițiile operatorilor \mathcal{A} și \mathcal{B} relația de mai sus ne dă:

$$(4) \quad \langle G \begin{pmatrix} \mathcal{A}_0^t q \\ r \end{pmatrix} - G \begin{pmatrix} \mathcal{A}_0^t \bar{q} \\ \bar{r} \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \mathcal{A}_0^t(q - \bar{q}) \\ r - \bar{r} \end{pmatrix} \rangle_{\mathbb{R}^{2n+m}} + \int_0^1 [\alpha(x, p) - \alpha(x, \bar{p})](p - \bar{p}) dx + \\ + \int_0^1 [\beta(x, q) - \beta(x, \bar{q})](q - \bar{q}) dx = 0,$$

cu $\mathcal{A}_1^t p = -G_{11}(\mathcal{A}_0^t q) - G_{12}(r)$, $\mathcal{A}_1^t \bar{p} = -G_{11}(\mathcal{A}_0^t \bar{q}) - G_{12}(\bar{r})$.

Folosind monotonia operatorului G și a funcțiilor α și β obținem:

$$(5) \quad [\alpha(x, p(x)) - \alpha(x, \bar{p}(x))] \cdot [p(x) - \bar{p}(x)] = 0, \text{ a.p.t. } x \in (0,1),$$

$$(6) \quad [\beta(x, q(x)) - \beta(x, \bar{q}(x))] \cdot [q(x) - \bar{q}(x)] = 0, \text{ a.p.t. } x \in (0,1).$$

Presupunem ipoteza (H.6)' satisfăcută. Atunci, din (5) rezultă $p = \bar{p}$, iar din relațiile:

$$\begin{cases} Tq + \alpha(., p) = 0 \\ -T^*p + \beta(., q) = 0 \\ S^{-1}G_{21}(\delta_0^* q) + S^{-1}G_{22}(r) = 0 \\ \delta_1^* p = -G_{11}(\delta_0^* q) - G_{12}(r) \end{cases}, \quad \begin{cases} T\bar{q} + \alpha(., \bar{p}) = 0 \\ -T^*\bar{p} + \beta(., \bar{q}) = 0 \\ S^{-1}G_{21}(\delta_0^* \bar{q}) + S^{-1}G_{22}(\bar{r}) = 0 \\ \delta_1^* \bar{p} = -G_{11}(\delta_0^* \bar{q}) - G_{12}(\bar{r}) \end{cases}$$

obținem:

$$(7) \quad Tq = T\bar{q}$$

și

$$(8) \quad G \begin{pmatrix} \delta_0^* q \\ r \end{pmatrix} = G \begin{pmatrix} \delta_0^* \bar{q} \\ \bar{r} \end{pmatrix}.$$

Folosind proprietatea (P) din (8) deducem:

$$(9) \quad q^{(j)}(0) = \bar{q}^{(j)}(0), \quad j = \overline{0, n-1},$$

sau

$$(10) \quad q^{(j)}(1) = \bar{q}^{(j)}(1), \quad j = \overline{0, n-1}.$$

Atunci, cu ajutorul teoremei de existență și unicitate pentru ecuații diferențiale de ordin superior, din relațiile (7) și (9) obținem $q = \bar{q}$. Analog (7) și (10) implică $q = \bar{q}$.

Din relația (4) și ipoteza (H.6)'(iii) rezultă $r = \bar{r}$. Deci $\begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \bar{p} \\ \bar{q} \\ \bar{r} \end{pmatrix}$, adică F are un singur element.

În mod asemănător, se arată că și în ipoteza (H.6)" obținem

$$\begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \bar{p} \\ \bar{q} \\ \bar{r} \end{pmatrix}. \quad \text{Deci, } F = \left\{ \begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix} \right\}.$$

Să notăm acum:

$$\omega \begin{pmatrix} i_0 \\ v_0 \\ w_0 \end{pmatrix} = \left\{ \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} \in Y; \exists t_m \rightarrow \infty \text{ astfel încît } S(t_m) \begin{pmatrix} i_0 \\ v_0 \\ w_0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix}, \right.$$

pentru $m \rightarrow \infty$, tare în Y }. Pentru a demonstra (2), putem presupune, folosind

Propoziția 2.4 din [5], p.107, că $\begin{pmatrix} i_0 \\ v_0 \\ w_0 \end{pmatrix} \in D(\mathcal{A})$. Atunci, conform Teoremei 2.8 din [5], p.121, avem $\omega \begin{pmatrix} i_0 \\ v_0 \\ w_0 \end{pmatrix} \subset D(\mathcal{A})$. Fie $\begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} \in \omega \begin{pmatrix} i_0 \\ v_0 \\ w_0 \end{pmatrix}$ arbitrar, dar fixat. Atunci $S(t) \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix}$ satisface ecuația:

$$(11) \quad \frac{d^+}{dt} S(t) \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} + (\mathcal{A} + \mathcal{B})(S(t) \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix}) = 0, \quad t \in \mathbb{R}_+.$$

Pe de altă parte, Teorema 2.7 din [5], p.118, ne arată că:

$$(12) \quad \left\| S(t) \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix} \right\|_Y = \left\| \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix} \right\|_Y = \text{const.}, \quad t \in \mathbb{R}_+.$$

Înmulțind (11) cu $S(t) \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix}$ în spațiul Y și folosind relația (12),

obținem:

$$\langle (\mathcal{A} + \mathcal{B}) \left(S(t) \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} \right), S(t) \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix} \rangle_Y = 0, \quad t \in \mathbb{R}_+.$$

Să notăm cu $\begin{pmatrix} \tilde{i}(t, \cdot) \\ \tilde{v}(t, \cdot) \\ \tilde{w}(t) \end{pmatrix} = S(t) \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix}$, $t \in \mathbb{R}_+$. Deci, avem:

$$(13) \quad \langle (\mathcal{A} + \mathcal{B}) \begin{pmatrix} \tilde{i}(t, \cdot) \\ \tilde{v}(t, \cdot) \\ \tilde{w}(t) \end{pmatrix} - (\mathcal{A} + \mathcal{B}) \begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \tilde{i}(t, \cdot) \\ \tilde{v}(t, \cdot) \\ \tilde{w}(t) \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix} \rangle_Y = 0, \quad t \in \mathbb{R}_+.$$

Folosind aceleași argumente de mai sus, din (13) obținem că pentru $\forall t \in \mathbb{R}_+$:

$$(14) \quad [\alpha(x, \tilde{i}(t, x)) - \alpha(x, p(x))] \cdot [\tilde{i}(t, x) - p(x)] = 0, \quad \text{a.p.t. } x \in (0, 1),$$

$$(15) \quad [\beta(x, \tilde{v}(t, x)) - \beta(x, q(x))] \cdot [\tilde{v}(t, x) - q(x)] = 0, \quad \text{a.p.t. } x \in (0, 1).$$

Să presupunem ipoteza (H.6)' satisfăcută. Atunci, din (14) obținem $\tilde{i}(t, \cdot) = p$, $\forall t \in \mathbb{R}_+$; în particular, $a = p$, iar din (11) deducem că pentru $\forall t \in \mathbb{R}_+$:

$$T\tilde{v}(t, \cdot) = Tq \quad \text{și} \quad G \begin{pmatrix} \mathcal{J}_0^+ \tilde{v}(t, \cdot) \\ \tilde{w}(t) \end{pmatrix} = G \begin{pmatrix} \mathcal{J}_0^+ q \\ r \end{pmatrix}.$$

Folosind proprietatea (P) rezultă că $\tilde{v}(t, \cdot) = q$, deci $b = q$. Din (13) obținem că pentru $\forall t \geq 0$, $\tilde{w}(t) = r$, deci $c = r$. Deci $\begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix}$. Situația (H.6)" fiind asemănătoare cu (H.6)', obținem în ambele cazuri că $\omega \begin{pmatrix} i \\ v \\ w \\ 0 \end{pmatrix} = \left\{ \begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix} \right\}$, adică tocmai (2).

Demonstrația relației (3) este asemănătoare cu cea a Teoremei 2 din [4].
q.e.d.

Bibliografie

1. V.Barbu, "Nonlinear Semigroups and Differential Equations in Banach Spaces", Noordhoff, Leyden, 1976.
2. R.Luca and G.Moroșanu, Hyperbolic problems in integrated circuits modelling, Studii și cercetări matematice, tom 44, nr.5(1992), p.355-373.
3. R.Luca and G.Moroșanu, On a class of nonlinear hyperbolic systems, Memoriile secțiilor științifice ale Academiei Române, in press.
4. R.Luca-Tudorache, Probleme mixte pentru o clasă de sisteme neliniare hiperbolice, va apare.
5. G.Moroșanu, "Nonlinear Evolution Equations and Applications", D.Reidel, Dordrecht, 1988.